A B N O T I T I E

Onderwerp	Plan van aanpak Samen minder suïcide in Zeeland vanaf 2027 en begrotingswijziging 2027- 3		
Soort	☐ Hamerstuk	☒ Bespreekstuk	☐ Informatiestuk
Datum	27 augustus 2026	**Datum AB**	11 september 2026
Agendapunt	04f	**Kenmerk**	20260911-04f

Voorstel aan het Algemeen Bestuur:
Het Algemeen Bestuur wordt verzocht om:

1. In te stemmen met het plan van aanpak Samen minder suïcide in Zeeland als kader voor de Zeeuwse aanpak van integrale suïcidepreventie en met de voorgestelde uitvoering daarvan door GGD Zeeland vanaf 2027 (onder voorbehoud van de definitieve vaststelling van begrotingswijziging 2027-3);
2. Begrotingswijziging 2027-3 voor zienswijze aan te bieden aan de Zeeuwse gemeenteraden;
3. De definitieve besluitvorming over begrotingswijziging 2027-3 te laten plaatsvinden in het Algemeen Bestuur van december 2026.
4. Kennis te nemen dat de GGD samen met de Zeeuwse gemeenten alvast startbijeenkomsten organiseert in Q4 2026 ter voorbereiding op 2027.

Toelichting:
In het PAO en AB van april 2026 is het plan van aanpak, het voorstel van GGD Zeeland en de route van besluitvorming besproken. GGD Zeeland heeft in opdracht van het AB (AB besluit 12 - 12- 2025) met een adviesgroep bestaande uit beleidsmedewerkers uit het PAO en elke sub regio (gemeente Terneuzen, Middelburg, Goes, Kapelle en Tholen), samenwerkingspartners en ervaringsdeskundigen dit plan van aanpak opgesteld. In de bespreking van het PAO en AB in april bleek dat het plan nog op een paar punten moest worden aangescherpt. De ambtenaren vanuit de adviesgroep hebben dit in gang gezet en eind juli is de laatste feedback ontvangen. In de bijlage vindt u de aangepaste versie.

Het uitvoeren van de Wet integrale suïcide preventie is een nieuwe taak binnen de Wet Publieke Gezondheid en het voorstel is dat dit een nieuwe taak van GGD Zeeland wordt. Zeeland kent al jaren relatief hogere suïcidecijfers dan het landelijk gemiddelde: in 2024 overleden 57 mensen door zelfdoding – 14,5 per 100.000 inwoners, tegenover 10,3 landelijk. Het hoogste percentage (39%) zijn mannen van middelbare leeftijd (40 – 70 jaar). Ook het aantal inwoners dat regelmatig aan zelfdoding denkt ligt zorgelijk hoog, vooral onder jeugd en jongvolwassenen. Veel Zeeuwen vinden het lastig hierover te praten, waardoor signalen onzichtbaar blijven en hulp vaak te laat komt. Deze situatie vraagt een gezamenlijke Zeeuwse aanpak die het taboe doorbreekt, partners verbindt, professionals en vrijwilligers toerust als gatekeepers, en jongeren tijdig bereikt via effectieve programma's in het onderwijs. De Wet integrale suïcidepreventie verplicht gemeenten vanaf 2026 tot een structurele en samenhangende aanpak, waarvoor inmiddels financiële middelen via het gemeentefonds beschikbaar voor alle gemeenten zijn. Met deze provinciale samenwerking kunnen wij de middelen optimaal benutten en efficiënt inzetten.

A B N O T I T I E

Gemeenten kunnen de provinciale aanpak opnemen in hun lokale nota gezondheidsbeleid. Dit moet binnen 2 jaar na vaststelling van de landelijke nota gezondheidsbeleid. GGD Zeeland voert deze taak graag uit onder de voorwaarde dat het een aanpak is voor heel Zeeland.

Argumenten

1. De Wet integrale suïcidepreventie is opgenomen in de Wet Publieke Gezondheid. GGD Zeeland voert ook andere taken op basis van deze wet uit voor de 13 gemeenten.
2. GGD Zeeland heeft in het project Zeeland Zonder Zelfmoord (ZZZ) (looptijd 2016-2021) ervaring opgedaan met het organiseren van activiteiten om suïcide bespreekbaar te maken en te voorkomen.
3. In het AB van 17 december 2021 is het besluit genomen om tot het wetsvoorstel van kracht is, maar uiterlijk juli 2022 'low profile' door te gaan met het project ZZZ en het resterende bedrag (€ 4500) uit het projectbudget hiervoor te gebruiken. Zodra het wetsvoorstel erdoor is, zal opnieuw een plan van aanpak worden voorgelegd aan de AB leden. Dit plan ligt nu voor.
4. Meerdere andere GGD'en zijn betrokken bij de uitvoering of vervullen de rol van regionaal coördinator van een integrale aanpak.
5. GGD Zeeland is op verzoek van ambtenaren vanuit diverse gemeenten in Zeeland gestart met een verkenning in het kader van de Wet integrale suïcide- preventie. Het doel van deze verkenning is om de gemeenten te adviseren over de beste aanpak in Zeeland.
6. De landelijke organisatie 113 en het PAO adviseert om dit op Zeeuws niveau op te pakken, zodat de (beperkte) middelen (totaal € 190.000 voor Zeeland) zo efficiënt mogelijk kunnen worden ingezet.

Een onderdeel van het plan van aanpak is gericht op jeugd. Deze aanpak vraagt om draagvlak vanuit het onderwijs en samenwerking met de GGZ en andere ketenpartners. In het plan van aanpak *Samen minder suïcide in Zeeland* is hiervoor 8 uur per week projectleiding voor een jaar opgenomen. Deze inzet gebruiken wij om samen met gemeenten de mogelijkheden te verkennen voor een structurele, wetenschappelijk onderbouwde preventieve aanpak van suïcide in het voortgezet of MBO- onderwijs. Als resultaat ontvangt u uiterlijk eind 2027 een uitgewerkt advies met dekkingsvoorstel.

Gezien de ernst van de problematiek willen wij zo snel mogelijk een start maken. Daarom bieden wij, ter overbrugging naar 2027, aan om drie subregionale bijeenkomsten te organiseren. In de adviesgroep is gesproken over het zelf aanbieden van gatekeepertrainingen. De trainingen worden landelijk verzorgd door 113 Zelfmoordpreventie (113 Academy). Na bespreking in het PAO is besloten dat gemeenten en organisaties deze trainingen zelf inkopen bij 113. De rol van GGD Zeeland is om dit proces te stimuleren en te ondersteunen.

Ervaring vanuit het project Nu Niet Zwanger en 113 laat zien dat alleen het aanbieden van trainingen niet voldoende is. Het is belangrijk dat deze onderdeel worden van het suïcidepreventiebeleid van organisaties. Denk daarbij aan duidelijke afspraken over hoe te handelen bij signalen of een crisis, het trainen van leidinggevenden en HR om het onderwerp bespreekbaar te maken, het bijhouden van een overzicht van getrainde gatekeepers en het aanbieden van opfristrainingen, intervisie en nazorg. Ook moet voor medewerkers duidelijk zijn waar zij terecht kunnen voor ondersteuning.

AB NOTITIE

De startbijeenkomsten richten zich op PAO-ambtenaren en hun samenwerkingspartners die in contact komen met risicogroepen. Zij maken kennis met de gatekeepertraining en kunnen daarna als ambassadeur binnen hun eigen organisatie optreden. Het middagprogramma wordt verzorgd door een deskundige op dit gebied. Het doel is om een eerste stap te zetten, waarop in 2027 verder kan worden gebouwd. Deze eenmalige kosten in Q4 2026 (begroot € 11.350,-) worden per gemeente gedeclareerd. Na een positief besluit in het AB van december kunnen wij in 2027 echt van start.

Bijlagen:

1. Begroting 2026 voor de organisatie van drie startbijeenkomsten per subregio.
2. Begroting en overzicht bijdrage per gemeente voor 2027 en verder.
3. Overzicht bijdrage Wet integrale suïcide preventie per gemeente vanuit het gemeentefonds.
4. Plan van aanpak Samen minder suïcide in Zeeland versie augustus 2026.
5. Regiobeeld ‘kerncijfers en trends in suïcidaliteit’ -GGD regio Zeeland.
6. Advies Begeleidingscommissie
7. Aanbiedingsbrief gemeenteraden

Datum	Vergadering	Besluit

AB NOTITIE

Bijlage 1: Begroting incidenteel 2026

	Begroting 3 startbijeenkomsten Samen minder suicide in 2026 (incidenteel)	
Onderdeel	**Budget**	**Tijdsinvestering**
3 per subregio Gatekeeperstraing door 113 Duur: 4 uur Kosten: €1575 ,- (incl. reiskosten trainer) Deelnemers: max. 12	€ 4.725,00	
3 per subregio begeleide verkenning over suicidepreventiebeleid in organisaties, rol werkgever	€ 4.725,00	
3 x zaalhuur 2 dagdelen inclusief lunch	€ 1.900,00	
deelname gemeenten en organisaties	€ -	8 uur per bijeenkomst per deelnemer
Totaal	€ 11.350,00	

Bijlage 2: Begrotingswijziging-3 i.v.m. *Samen minder suïcide in Zeeland*

Pijler	Beschrijving	Begroting 2027	Begroting 2028*	Begroting 2029*	Begroting 2030*
Provinciale samenwerking en aanjaagfunctie trainingen organisaties					
coordinator: organisatie samenwerkingsverband/netwerk, eerste aanspreekpunt samenwerkingspartners, aanjagen en faciliteren gatekeepers trianingen in organiaties, ontwikkelen en actulaiseren Zeeuwse routekaart, werven van ambassadeurs en vertalen van landelijk campagnes naar Zeeland	coordinator 16 uur per week (0,44 fte), schaal 10 GGD	55.516	55.516	55.516	55.516
	inhuur ervaringsdeskundigheid gemiddeld 24 uur per jaar: afgerond €2000,-	2.000	2.000	2.000	2.000
Bewustwording en communicatie					
inventariseren en agenderen, hulplijnen promoten, landelijke campagnes lokaal of provinciaal vertalen, beheer socale media, organiseren van bijeenkomsten, informatie naar raden en samenwerkingspartners	Inzet communicatie 2 uur per week (0,055 fte) , schaal 9 GGD	6.267	6.205	6.205	6.205
Materiaal/activiteitenbudget provinciale campagnes en organisatie van jaarlijkse bijeenkomst		20.000	20.000	20.000	20.000
Verkenning STORM-aanpak in onderwijs					
verkenning samen met gemeenten van mogelijkheden onderwijs en GGZ, opstellen plan van aanpak en dekkingsvoorstel eind 2027	projectleider(s) 8 uur (0,22 fte) per week schaal 10	27.758	0	0	0
TOTAAL		111.542	83.721	83.721	83.721
Gemeentelijke bijdrage		111.542	83.721	83.721	83.721
Resultaat		**0**	**0**	**0**	**0**

AB NOTITIE

Overzicht bijdrage per gemeente

	Inwoners	Inwoners%	*begroting 2027*	Begroting 2028 ev
Borsele	*23.492*	5,88%	*6.564*	4.894
Goes	*40.757*	10,21%	*11.388*	8.491
Hulst	*27.812*	6,97%	*7.771*	5.794
Kapelle	*13.218*	3,31%	*3.693*	2.754
Middelburg	*50.948*	12,76%	*14.235*	10.614
Noord Beveland	*8.174*	2,05%	*2.284*	1.703
Reimerswaal	*23.705*	5,94%	*6.623*	4.938
Schouwen Duiveland	*34.958*	8,76%	*9.768*	7.283
Sluis	*23.460*	5,88%	*6.555*	4.887
Terneuzen	*56.536*	14,16%	*15.797*	11.778
Tholen	*27.370*	6,86%	*7.647*	5.702
Veere	*22.293*	5,58%	*6.229*	4.644
Vlissingen	*46.481*	11,64%	*12.987*	9.683
Totaal	*399.204*	100,00%	*111.542*	83.166

Bijlage 3: Overzicht bijdrage Wet integrale suïcide preventie per gemeente vanuit het gemeentefonds

	Septembercirculaire gemeentefonds 2025 | Circulaire | Rijksoverheid.nl		
		Gemeentecode	**Bedrag**
1	Borsele	654	9.609
2	Goes	664	21.687
3	Hulst	677	12.737
4	Veere	717	8.885
5	Vlissingen	718	26.048
6	Kapelle	678	5.801
7	Middelburg	687	27.668
8	Noord Beveland	1695	3.375
9	Terneuzen	715	28.100
10	Tholen	716	11.149
11	Reimerswaal	703	10.114
12	Schouwen Duiveland	1676	15.030
13	Sluis	1714	10.693
			190.896

AB NOTITIE